

Zeytin rekoltesi bu yıl Ağustos-Eylül aylarında yapılan tahminler sırasında çok ümit vericiydi ancak iklim kaynaklı sıkıntılar ağaçlarda hızlı bir şekilde antraknoz ve zeytin sineği salgınına yol açmıştır. Bu durum da rekolte beklentilerin alt üst olmasına neden olmuştur. Tabii meyvede karşılaşılan bu sıkıntı toplam verimde çok farklılığa yol açmamakla birlikte kalite kayıplarının önemli düzeyde olduğu ifade edilebilir. Diğer önemli zeytin üreticisi ülkelerde de durum benzer olmakla birlikte dünyanın önde gelen zeytin üreticisi İspanya'da rekolte ve ürün kalitesin-

de bu tarz sıkıntı yaşanmadığı söylenebilir. İklim değişikliğinin getirdiği olumsuz sonuçlar; erken çiçeklenme, hastalıklar ve kuraklık olarak sıralanabilir. Bu faktörlerin tamamı da rekolteyi etkiler. Uluslararası Zeytin Konseyinin Madrid'te Kasım 2018'de yaptığı toplantıda bu yılın zeytinyağı üretimi ile 2017 yılı üretimi karşılaştırıldığında sadece İspanya'da bir artış olduğu, diğer ülkelerde ise düşüş olduğu gözlenmektedir" diye konuştu.

Fiyat artışı bekleniyor

Bu yıl kalitede beklenen verim düşüklüğü nedeniyle özellikle natürel sızma fiyatlarında yükselme beklendiğini ifade eden Özkaya sözlerine şöyle devam etti: "Bu fiyat yükselmesinin ülkemizdeki yansımaları ise şu şekilde olacak: Küçük üreticinin "zaten kazandırmıyor" diye budama, ilaçlama, gübreleme gibi kültürel işlemleri yapmaması verim ve kaliteyi etkilemesi, kültürel işlemler için gerekli olan ilaç, gübre ve enerji ithal bazı olduğu için döviz kuruna bağlı olarak maliyetleri yükseltmesi ve hasat işçiliğinin de yüksek olması şeklinde daha da artmaktadır."

Üç bin yıl ömre sahip ölümsüz zeytin ağacının, yılda bir gün değil, her gün anılması gerekecek kadar insanlık için büyük bir değere sahip olduğunu ifade eden Özkaya "Binlerce yıldır hem doğadan toplamak suretiyle hem de tarımsal üretim yapılarak elde edilen zeytin meyvesi yüzde 70-80 oranında zeytinyağına işlenirken gerisi sofralık zeytin üretimi için kullanılmaktadır. Dünyada üretilen 3 milyon ton zeytinyağının yüzde 95'ini üreten Akdeniz ülkeleri aynı zamanda yüzde 75'ini de tüketmektedir. Bu rakamlara göre Akdeniz ülkeleri dışında kalan ülkeler ancak yüzde 25'ini tüketmektedir. Aynı durum sofralık zeytin için de geçerlidir" dedi.

Markalaşma çalışmaları

Türk zeytinyağında markalaşma, dökme ürün yerine nitelikli ürün elde edilerek pazarlamasının yapılması ve bunun sürdürülebilirliği için çalışmalar yaptıklarını belirten Özkaya, şunları söyledi: "Kalite; pazardaki güçlü markayı destekler, müşteri bağlılığını teşvik eder ve işletmenin hayatta kalabilme gücünü temin eder. Ürün önceden belirlenmiş standartlar ve spesifikasyonlara göre üretilirken, üretim farklı aşamalarında farklı kalite analizleri uygulanır. Böylece her aşamada kalite kontrol ilkelerinin tam anlamıyla yerine getirildiği onaylanarak bir sonraki adıma geçilir. Hammadde girişi, üretim süreçleri ve satış öncesi yapılan analizler; kaliteden ödün vermeden üretime yardımcı olur. Sürdürülebilirlik yaklaşımı ve kalite politikası, ürün sorumluluğunu ve performans hedeflerini ortaya koyar. Kaliteli ürünün sürdürülebilirliği marka değerinin korunabilmesi için zorunludur. Ülkemizde son yıllarda ulusal ve uluslararası platformlarda çeşitli kalite yarışmalarında dereceye girerek

kendini ispat etmiş olan markaların sürdürülebilirliği bu anlamda önemlidir. Bu bağlamda, Zeytindostu Derneği Türkiye'de geniş kitlelere zeytinyağı tadım eğitimleri veriyor. Bir günlük farkındalık eğitimlerinin yanı sıra panel üyesi adaylarının yetiştirildiği üç günlük eğitimler de düzenlenmektedir. Ülkemizde zeytin ve zeytinyağı sektörünün tüm yan dalları ile gelişebilmesi, markalaşma ve sürdürülebilirlik için üreticisinden tüketicisine, anaokulu öğrencisinden üniversite öğrencisine kadar geniş bir kitlenin derneğimiz güçlü eğitim kadrosu tarafından verilen eğitimin önemi ve katkısı büyüktür. Sofralık zeytin ve zeytinyağı sektörünün gelişmesi için yapılabileceklerin başında katma değeri yüksek üretim ve bunların özellikle ihracatçıyla yüksek ihracat geliri elde etmek gelir. Böylece zincirin ilk halkası olan üreticinin geliri artar ki bu da bakımsız zeytinliğin miktarını azaltır. Kısacası eğitim konusu derneğimiz için son derece önemli olup mevcut sorunlara yönelik en etkili çözüm olduğuna inanmaktayız."